

Naslov 4.2 Sestava odbora, demokratični proces in volitve

1. Opredelitev

Demokracija je sistem upravljanja, ki vključuje vse upravičene člane organizacije. V praksi se to upravljanje običajno izvaja prek niza izvoljenih predstavnikov (odbor), ki prejmejo mandat od glasovalnih članov generalne skupščine. Volitve so torej sestavni del demokratičnega sistema.

Demokratična športna organizacija mora zagotoviti, da imajo vsi akterji možnost prispevati k dejavnostim organizacije in sodelovati v političnih procesih glede na njihovo vlogo in status v organizaciji (član/opazovalec/deležnik). Čeprav obstajajo različni demokratični sistemi, je mogoče določiti več minimalnih standardov, vključno s potrebo po svobodnih, rednih, preglednih in poštenih volitvah ter potrebo po jasno opredeljenih vlogah, odgovornostih in pristojnostih različnih organov organizacije. kot jasna pravila o tem, kako lahko zainteresirane strani sodelujejo v teh organih.

Demokratični proces je tesno povezan z vidiki: "Odgovornosti in jasnost vloge" (2.3) in "Procesi odločanja" (4.3).

2. Idealen scenarij

Organizacija je vzpostavila in opredelila jasno sestavo in nabor odgovornosti za svoj upravni odbor, vključno z izvoljenimi člani odbora ter možnostjo imenovanja ali kooptiranja strokovnjakov. Vloge, odgovornosti in pristojnosti vseh članov odbora so jasno opredeljene in opisane. Člane upravnega odbora izvolijo člani organizacije z glasovalno pravico med generalno skupščino po poštenem in demokratičnem postopku, opisanem v statutu ali ustavi. Imenovani ali kooptirani strokovnjaki so izbrani z odprtim in preglednim postopkom zaposlovanja, so zunanji sodelavci organizacije in so izbrani na podlagi svojih sposobnosti. Komisija za imenovanja lahko podpira te procese kot neodvisni svetovalni odbor za organizacijo. Poleg tega je redna menjava članov odbora predvidena na primer z omejitvijo dolžine mandata in morebitnega podaljšanja mandatov. Dostop novih kandidatov spodbujajo in olajšajo programi uvajanja in usposabljanja.

3. Tveganja

- Vprašanja integritete (npr. navzkrižje interesov, korupcija ...).
- Imenovanja temeljijo na zasebnih/osebnih interesih in ne na interesih organizacije.
- Ugledni incidenti/negativna podoba v javnosti.
- Slabo upravljanje/neučinkovitost.
- Odbor brez strateških smernic/nesposoben odbor/manjkajoče večšine v odboru.
- Oblast je v rokah enega ali omejenega števila ljudi.
- Lažne volitve.
- Demokratični primanjkljaj.
- Pomanjkanje vključenosti deležnikov vodi v pomanjkanje podpore članov.
- Nezmožnost najti nove in prave kandidate za položaje v upravnem odboru.
- Negotovost glede odgovornosti, ko se pojavi vprašanje.
- Odbor ne predstavlja članstva/pomanjkanje raznolikosti.

4. Instrumenti in ključni elementi

<i>instrumenti</i>	<i>Ključni elementi</i>
Strategija odbora	<ul style="list-style-type: none"> • Predsednik ali predsednik s potrebnimi veččinami za vodenje odbora. • Sestava upravnega odbora (izvoljeni ali imenovani člani upravnega odbora) z jasnim opisom vlog, dolžnosti in pristojnosti članov upravnega odbora (glejte opis vlog članov upravnega odbora v razdelku »Jasnost vloge«). • Jasna vloga in odgovornosti odbora v primerjavi z drugimi organi, kot sta vodstvo in generalna skupščina. • Fiksne in vnaprej določene omejitve mandata članov upravnega odbora (dolžina mandata in število možnih ponovnih izvolitev). • Dogovori o prejemkih ali povračilih. • Načrtovanje nasledstev za spodbujanje novih kandidatov, vključno s programi uvajanja in usposabljanja za nove člane uprave. • Potrditev na generalni skupščini. • Spodbujanje enakosti in raznolikosti v upravnem odboru ter reprezentativnost članstva. • Varovanje demokratičnih načel.
Imenovanje/imenovanje/volilna komisija	<ul style="list-style-type: none"> • Neodvisna komisija, ki svetuje upravnemu odboru in/ali generalni skupščini. • Jasen opis nalog in odgovornosti te komisije (identifikacija potrebnih veščin, strokovnega znanja itd.). • Jasna pravila o sestavi te komisije (ob polnem spoštovanju neodvisnosti). • Komisija naj omogoči skupščini ali upravnemu odboru, da sprejme informirano odločitev in izvoli/izbere pravega kandidata za položaj. Nikakor ne sme spodkopati demokratičnega postopka volitev.
Volilni postopek	<ul style="list-style-type: none"> • Jasni postopki za imenovanje kandidatov. • Pravočasna komunikacija kandidatov s člani z glasovalno pravico (s pomembnimi informacijami, kot so CV, prejšnji mandati v organizaciji in drugi mandati). • Pravičen, jasen in demokratičen postopek glasovanja. • Vključenost polnega članstva in opis volilnih pravic za vsakega člana. • Morebitno »preverjanje« kandidatov s strani volilne komisije ali etične komisije pred volitvami. • Možnost pritožbe (npr. na etično komisijo) v primeru neprimerne ravnanja.

	<ul style="list-style-type: none"> • Splošna načela, ki jih je treba vključiti v statut/statut organizacije. • Spodbujati enakost in raznolikost v smislu promocije kandidatov za kandidiranje na volitvah.
--	---

5. Primeri dobre prakse

Primer »Strategija odbora« in »Odbor za imenovanja«

Organizacija: Novozelandska ragbi zveza

Opis: Nacionalna ragbi zveza Nove Zelandije je uvedla novo strategijo odbora, ki vključuje prehod na strukturo, ki vključuje tri izvoljene člane odbora, tri imenovane člane odbora in tri imenovane člane odbora v obdobju treh let. Ta nova sestava združuje izvoljene, imenovane in imenovane člane, imenovane člane upravnega odbora pa predlagajo pokrajinske zveze ali odbor za ragbi novozelandskih maorov, nato pa jih imenuje odbor za imenovanja in prejemke, začeni s prvim imenovanjem aprila 2018. Strategija vzpostavlja jasna pravila zastopanja, kot je zahteva, da enega od položajev nominiranega člana odbora zaseda predstavnik Maorov, ki samodejno deluje tudi kot predstavnik NZR v odboru za ragbi novozelandskih Maorov.

Komisija za imenovanja in prejemke je odgovorna za imenovanje članov upravnega odbora in predlaganje najvišjega letnega zneska prejemkov za člane upravnega odbora in uradnike za obravnavo na letni skupščini delničarjev. Statut prav tako jasno opredeljuje postopke odbora ter njegovo oblikovanje in sestavo (glej 'Dodatek 6' statuta). Te določbe zajemajo tudi povezavo z drugimi organi znotraj organizacije, na primer, ko je treba pisno obvestiti glavnega izvršnega direktorja.

Dodatne informacije:

[Novozelandski odbor za ragbi \(nzrugby.co.nz\)](http://nzrugby.co.nz)

[Ustava Nove Zelandije za ragbi \(nzrugby.co.nz\)](http://nzrugby.co.nz)

Primer »Strategija upravnega odbora«, »Nominacijska komisija« in »Volilni postopek«

Organizacija: Nacionalni olimpijski komite Avstralije (AOC)

Opis: Sestava in delovanje odbora Avstralskega olimpijskega komiteja (AOC) je opisano v njegovem statutu. Upravni odbor je mešanica imenovanih, ex officio (članov MOK) in izvoljenih članov. Eden od glavnih ciljev je zastopanje različnih zainteresiranih strani AOC, vključno s športniki, člani MOK ali nacionalnimi zvezami, ki so upravičeni predlagati eno osebo za volitve. Poleg tega je postopek glasovanja dobro opredeljen v ustavi z nizom praktičnih informacij v zvezi s potekom volitev, vključno s kvorumom, večino in sistemom glasovnic. Naloge, pristojnosti in odgovornosti upravnega odbora so opredeljene tudi v statutu, zlasti glede transparentnosti seje, zaupnosti razprave in etičnega ravnanja članov. Poleg določb, ki so vključene v statut, ima NOK tudi „Komisijo za kulturo, nagrajevanje in imenovanja“. Posebna listina določa naloge in odgovornosti tega odbora. Ta odbor je med drugim odgovoren za načrtovanje nasledstva in kulturo (2. člen Listine). V zvezi s tem je navedeno, da bo odbor pregledal in svetoval upravnemu odboru organizacije o načrtih nasledstva za predsednika in upravni odbor, pa tudi za izvršnega direktorja, višje vodstvo in osebje.

Dodatne informacije:

[Upravljanje | Avstralski olimpijski komite \(olympics.com.au\)](https://olympics.com.au)

[2019 Listina Odbora za nagrade in nominacije AOC za kulturo.pdf \(olympics.com.au\)](#)

Primer "Volilni proces"

Organizacija: Mednarodna odbojgarska zveza (FIVB)

Opis: Mednarodna odbojgarska zveza (FIVB) je vzpostavila zelo natančen postopek za svoje notranje volitve. Zlasti statut FIVB določa splošna pravila, ki urejajo volitve upravnega odbora, predsednika in članov upravnega odbora, ki so pripadniki manjšin. Omeniti velja, da ustava predvideva datum volitev (v letu poletnih olimpijskih iger), trajanje mandatov in osebe, ki izpolnjujejo pogoje za položaj. Da bi zagotovili poštenost glasovanja, je treba kandidature poslati 6 mesecev vnaprej, da jih potrdi komisija za etiko po preverjanju skladnosti z vsemi predpogoji ter preverjanju in pregledu integritete. Za položaj predsednika obstajajo posebna pravila. Določeno je tudi, kakšno je nadaljnje ukrepanje v primeru, da kandidat ne izpolni predpogojev ali uspešno opravi preverjanja integritete. Poleg tega dokument tudi podrobno opisuje postopek, ki vodi do izvolitve upravnega odbora na generalnih skupščinah različnih konfederacij. FIVB je poleg ustave sprejela tudi 'Poslovník kongresa FIVB', v katerem potekajo volitve. Ta dokument v povezavi z ustavo določa praktično organizacijo volitev, vključno z vrstnim redom volitev med skupščino in postopkom volitev (razpis, razdelitev glasovnic, število glasovnic itd.). Opozarja tudi na volilni sistem: dva kroga, razen če en kandidat v prvem krogu dobi več kot 50 odstotkov glasov.

Dodatne informacije: [Ustava in predpisi – FIVB](#)

6. Koraki do naslednje stopnje

Do stopnje 2 ★★ "Nastajajoče"	Do stopnje 3 ★★★ "Razvijanje"	Do stopnje 4 ★★★★ "Ustanovljeno"	Do stopnje 5 ★★★★★ »Vdelano«
<ul style="list-style-type: none"> Med sejo odbora razmislite o profilu kandidatov, ki bi lahko bili del vašega odbora. Pogovorite se o možnih vlogah in odgovornostih vaših članov odbora. Sprejeti osnovna pravila za urejanje članstva v upravnem odboru, vključno z 	<ul style="list-style-type: none"> Določite posebne vloge in odgovornosti za nekatere člane odbora, vključno z najmanj predsednikom, blagajnikom in generalnim sekretarjem. Izpopolniti ali sprejeti pravila, ki urejajo članstvo v upravnem odboru, vključno z dolžino 	<ul style="list-style-type: none"> Določite posebno vlogo in odgovornosti vsakega izmed izvoljenih članov odbora. Zagotovite jasen opis vlog za vse člane. ustavo/statut vključite opis, naloge in odgovornosti glavnih položajev upravnega odbora, 	<ul style="list-style-type: none"> Določite ali izboljšajte posebno vlogo in odgovornosti vsakega od izvoljenih članov odbora. Zagotovite jasen opis vlog za vse člane. statut/statut ali notranja pravila, ki urejajo postopke odbora, vključite opis, naloge in

<p>omejitvijo trajanja mandata upravnega odbora.</p> <ul style="list-style-type: none"> Spodbudite organizacijo funkcionalnega volilnega postopka za nekatere položaje vašega odbora. Razmislite, katere osebe ali organizacije imajo volilno pravico. 	<p>mandata in največjim številom mandatov člana upravnega odbora.</p> <ul style="list-style-type: none"> Pogovorite se o možnih kandidatih za položaje v upravnem odboru, ko se bodo člani upravnega odbora približevali koncu svojega mandata. Sprejmite uradna pravila za volitve članov odbora. Zagotovite, da člani odbora izvoli najmanj izbrana skupina elektorjev. 	<p>kot so predsednik, blagajnik in generalni sekretar .</p> <ul style="list-style-type: none"> Razpravljati in sprejeti strategijo načrtovanja nasledstva za predsednika in upravni odbor, vključno s spodbujanjem novih kandidatov in odkrivanjem kandidatov z določenimi znanji in izkušnjami. Zagotoviti redno menjavo članov upravnega odbora z omejitvijo števila in dolžine mandatov. Sprejeti ali izboljšati formalna pravila za izvolitev članov odbora, ki zagotavljajo glasovalne pravice za vse upravičene člane. Opišite praktično organizacijo volilnega postopka, ki zagotavlja pošten in demokratičen postopek. Razmislite o možnosti ustanovitve nominacijske komisije, ki bi podprla ta postopek. 	<p>odgovornosti vseh članov odbora .</p> <ul style="list-style-type: none"> Redno ocenjevajte delovanje svojega odbora (npr. revizija spretnosti) in opredelite področja, na katerih manjka strokovno znanje. Po opravljeni oceni imenuje ali vključi ustrezne strokovnjake v odbor. Razpravljati in sprejeti strategijo načrtovanja nasledstva za predsednika in upravni odbor, vključno s spodbujanjem novih kandidatov in odkrivanjem kandidatov z določenimi znanji in izkušnjami. Zagotoviti redno menjavo članov upravnega odbora z omejitvijo števila in dolžine mandatov. Zagotovite programe uvajanja in usposabljanja za nove člane odbora. Sprejeti ali izboljšati pravila za kandidate za položaje upravnega odbora, vključno z izjavami o navzkrižju interesov , ter pravila o
---	---	--	--

			<p>imenovanju kandidatov s strani članov.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razmislite o možnosti oblikovanja nominacijskega odbora za podporo postopku volitev in imenovanja. Sprejeti jasne postopke o sestavi, vlogi in odgovornostih tega odbora. • Sprejeti ali izboljšati formalna pravila za volitve članov odbora, ki zagotavljajo glasovalne pravice za vse upravičene člane med generalno skupščino. Ta pravila vključite v statut/statut vaše organizacije. Opišite praktično organizacijo volilnega postopka, ki zagotavlja pošten in demokratičen postopek. Zagotoviti, da se volivci zavedajo svojih pravic in dolžnosti. Redno ocenjujte te postopke.
--	--	--	---